

Затверджую

„15” лютого 2010 року

Ректор В.Г.Скотний

Програма творчого конкурсу

для абітурієнтів, які вступають у 2010 році до Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка на напрям підготовки

6.020204 Музичне мистецтво

Пояснювальна записка

Дана програма призначена для вступників, які закінчили загальноосвітні школи і створена на основі «Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Художньо-естетичний цикл. 5-11 класи» (К.: Ірпінь, 2005. – С.3-59.), укладеної авторським колективом під керуванням Б.М.Фільц, затвердженої МОНУ (лист №1/11-6611 від 23.12.2004 р.) та «Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Музика. 1-8 класи» (К.: Шкільний світ, 2001. – С.137-235), укладеної Р.Марченко, О.Ростовським та Л.Хлебніковою, затвердженої МОНУ (лист 1/11-3580 від 22.08.2001 р.), де взято до уваги тематичний матеріал для 5-8 класів. Крім того, використано Посібники-зошити «Музика» (5-8 класи) Островського В.М. та Сидора М.В, які також рекомендовані МОНУ.

З музичної грамоти, сольфеджіо та музичної літератури вступник повинен продемонструвати певний рівень сформованості звуковисотних, метроритмічних, структурних слухових уявлень й музичної пам'яті, володіння фіксацією елементів музичної мови у прийнятих системах нотації, знання основних музичних понять та термінів, стилів, жанрів, життя і творчості композиторів, необхідних для подальшого професійного навчання музики.

А саме, володіти:

1. навичками співу з аркуша (без інструментального супроводу) нескладних одноголосних мелодій;
2. навичками визначення на слух окремих інтервалів, акордів, ритмічних малюнків, мажорних і мінорних гам;
3. знаннями та навичками запису елементів музичної мови у прийнятій системі нотації;
4. знаннями з української та зарубіжної музичної літератури в обсязі програм «Музика» для 5-8 класів загальноосвітніх шкіл, елементарними навичками художньо-образного аналізу музики, її музичної мови, складу виконавців тощо.

З гри на музичному інструменті вступник повинен виявити здатність до публічного виступу, до поєднання моторно-ігрових рухів з емоційно-художнім виконанням різнохарактерних творів, а також сформованість елементарних технічних навиків, чисте інтонування, виразне фразування, координацію слуху та голосу, інструментальної та вокальної партій, чітку дикцію.

Програмний матеріал творчого конкурсу

1. Музика та інші види мистецтва.

- 1.1. Спільне та відмінне між музикою та літературою у відображенні навколишнього світу.
- 1.2. Основні засоби музичної виразності та їх особливості у втіленні життєвого змісту.
- 1.3. Основні музичні жанри та їх особливості у втіленні життєвого змісту.
- 1.4. Образна мова музичних і літературних творів.
- 1.5. Особливості вираження життєвого змісту вокальними (пісня, пісня-роман), хоровими (кантата) та музично-сценічними (опера, балет, мюзикл) жанрами.

- 1.6. Засвоєння понять і термінів: вокальна музика (вокаліз), інструментальна музика (варіації), основні засоби виразності в музиці (ритм, темп, тембр, динаміка, розмір і метр), вокально-інструментальна музика (кантата), інтонація, жанр, романс, пісня, пісня-романс, обробка, музична класика, лібрето, оркестрова музика (інтродукція, увертюра), музично-сценічне мистецтво (опера, балет, мюзикл).
2. Музика та візуальні образи.
 - 2.1. Інтонаційний розвиток музики.
 - 2.2. Виразальні особливості симфонічної та камерно-інструментальної музики.
 - 2.3. Спільне та відмінне між музикою та візуальними мистецтвами у відображенні навколишнього світу.
 - 2.4. Засоби виразності програмної та непрограмної музики.
 - 2.5. Особливості духовної музики.
 - 2.6. Взаємозв'язок музично-інтонаційних та візуальних образів.
 - 2.7. Засвоєння понять і термінів: програмна і непрограмна музика, симфонія, головна тема, сюїта, духовна музика, музичний цикл.
3. Музика як мова почуттів.
 - 3.1. Відображення в музиці різних емоційних станів людини.
 - 3.2. Специфіка відображення життєвого змісту поліфонічною та гомофонно-гармонічною музикою.
 - 3.3. Життєве призначення творів різних жанрів (прелюдія, фуга, вальс, менует тощо).
 - 3.4. Роль музики в духовному житті людини.
 - 3.5. Засвоєння понять і термінів: прелюдія, фуга, танцювальні жанри (вальс, менует, полька тощо), поліфонічна та гомофонно-гармонічна музика.
4. Я і музика.
 - 4.1. Форми прояву в музиці історичних подій, життєвих ситуацій, характерів людей, зображенням у музиці картин природи.
 - 4.2. Національна специфіка музики.
 - 4.3. Характеристика та порівняння жанрів (сюїта, рапсодія, реквієм тощо) стосовно відображення ними життєвих образів.
 - 4.4. Особливості відображення внутрішнього світу людини у музичних образах.
 - 4.5. Найпоширеніші українські народні інструменти.
 - 4.6. Засвоєння понять і термінів: хоровий концерт, реквієм, рапсодія, сюїта, романс.
5. Образний зміст музики.
 - 5.1. Особливості музичних стилів (класичний, романтичний) щодо відображення життєвого змісту.
 - 5.2. Особливості втілення ліричних, драматичних, героїчних, пасторальних образів у музиці.
 - 5.3. Інтонаційна та життєва природа музичного образу.
 - 5.4. Засвоєння понять і термінів: музичний образ, музичний стиль (романтичний, класичний).

6. Композиція музичного твору.
 - 6.1. Значення музичної драматургії як відображення життєвих явищ у їх взаємодії.
 - 6.2. Особливості будови і драматургії музичних творів різних жанрів і форм (увертюра, симфонія, концерт, соната, ораторія) та її типи.
 - 6.3. Принципи побудови сонатної форми.
 - 6.4. Зміст музичних творів великих форм та відображення у них життєвих явищ.
 - 6.5. Засвоєння понять і термінів: музична драматургія та її типи, сонатна форма та її складові.
7. Відлуння епох у музичному мистецтві.
 - 7.1. Особливості та відмінності академічної та розважальної музики за їх життєвим змістом та призначенням.
 - 7.2. Роль музичного мистецтва в суспільстві в різні історичні епохи та в житті кожної людини.
 - 7.3. Особливості стильових напрямків розважальної музики (джаз, рок, диско тощо).
 - 7.4. Засвоєння понять і термінів: академічна (серйозна), розважальна (легка) музика, стильові напрями – джаз, рок, диско тощо.
8. Музика в діалозі з сучасністю.
 - 8.1. Порівняння творів визначних композиторів (представників різних національних культур) щодо специфіки відображення життя народу та їх побутування у сучасному суспільстві.
 - 8.2. Інтерпретація змісту музичних творів щодо їх місця і ролі в житті сучасної людини.
9. Визначення:
 - а) епохи, століття, належності до стильового напрямку, національної школи тощо таких композиторів: Х.Глюк, Й.С.Бах, В.А.Моцарт, Л.ван Бетховен, Дж.Россіні, Дж.Верді, Ф.Шуберт, Ф.Ліст, Ф.Шопен, М.Равель, К.Дебюсі, К.Сен-Санс, Е.Гріг, Й.Штраус-син, М.Огіньський, М.Глінка, М.Римський-Корсаков, П.Чайковський, С.Рахманінов, Д.Шостакович, Г.Свиридов, А.Хачатурян, Г.Сковорода, Д.Бортнянський, М.Березовський, А.Ведель, М.Лисенко, С.Гулак-Артемівський, М.Вербицький, М.Леонтович, К.Стеценко, Я.Степовий, Л.Ревуцький, Б.Лятошинський, В.Барвінський, А.Кос-Анатольський, М.Вериківський, Ст.Людкевич, М.Колесса, І.Шамо, В.Сильвестров, О.Білаш, Б.Фільц.
 - б) авторства творів (згідно зазначених Програм для ЗОШ) вищеподаним композитором, їх жанр, склад виконавців, особливості втілення образного змісту тощо.

ПРОГРАМНІ ВИМОГИ ДО ТВОРЧОГО КОНКУРСУ З МУЗИКИ

Творчий конкурс з музики складається з двох частин: 1) диференційована співбесіда (письмово, у формі тестових завдань) з музичної грамоти, сольфеджіо та музичної літератури; 2) гра на музичному інструменті.

1. ПРОГРАМНІ ВИМОГИ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОЇ СПІВБЕСІДИ З МУЗИЧНОЇ ГРАМОТИ, СОЛЬФЕДЖІЮ ТА МУЗИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Вступник повинен виявити знання, уміння та навички з музичної грамоти в такому обсязі:

1. будувати (в тональностях до чотирьох знаків та, в зазначених випадках, від поданого звука), визначати і, в потрібних випадках, - розв'язувати:

1.1. інтервали: чисті, малі, великі (прості); діатонічні інтервали (в тональності) з розв'язанням;

1.2. акорди (в тісному розміщенні): усі види тризвуків, мажорний та мінорний секстакорди та квартсекстакорди; септакорди: малий мажорний та його обернення з розв'язаннями;

1.3. головні тризвуки та їх обернення в ладі, домінантовий септакорд та його обернення з розв'язаннями;

1.4. лади: три види мажору та мінору;

1.5. тональності: паралельні, однойменні;

2. пояснювати музичні терміни;

3. розрізняти мелізми, знаки скороченого нотного письма, знати їх назви та знаходити у нотному тексті;

4. володіти прийнятою нотною графікою в скрипковому і басовому ключах та основними способами (системами) нотації в усіх октавах;

З сольфеджію вступник повинен уміти визначити на слух елементи зазначені в пунктах 1.1; 1.2; 1.3; 1.4.

З музичної літератури тестові завдання включають в себе загальні відомості з зарубіжної та української музичної літератури в обсязі програм «Музика» для 5-8 класів загальноосвітніх шкіл.

ЗРАЗОК

тестового завдання для диференційованої співбесіди з музичної грамоти, сольфеджію, музичної літератури

1. Вказати значення музичного терміну Allegro _____.
2. Від «ля» побудувати звукоряди гармонічного мінорного (вгору) та гармонічного мажорного (вниз) ладів.
3. Визначити, яким тональностям належить інтервал *e-f*.
4. Побудувати від соль¹ вгору малий мажорний септакорд і розв'язати його в мажорі та мінорі.
5. Слуховий аналіз: інтервали – акорди – лади (згідно програмних вимог).
6. Назвіть основні твори В.-А. Моцарта: _____
7. Який жанр був основним у творчості Ф. Шуберта? _____
8. Імпресіонізм – це стильовий напрямок _____ (якого століття?)
9. Автором оригінальних творів «Льодолом» та «Літні тони» є композитор _____. Для якого складу виконавців вони написані? В яких жанрах працював композитор? Назвіть основні твори.
10. Назвіть дитячі опери М.Лисенка _____

2. ГРА НА МУЗИЧНОМУ ІНСТРУМЕНТІ (скрипка, фортепіано, бандура, акордеон, баян)

Вступник повинен виконати 2 різнохарактерні п'єси (на власний вибір) та проспівати пісню з власноручним супроводом.

При цьому потрібно продемонструвати художнє втілення творів різних стилів, епох; достатній рівень технічних навиків, володіння штрихами та динамічними відтінками; чисте інтонування, виразне фразування, координацію інструментальної та вокальної партій, чітку дикцію.

Вступники, для яких основним є інший, ніж вищевказані музичні інструменти (наприклад: духові, ударні, струнні), виконують програму на двох інструментах. Наприклад, велику форму або поліфонічний твір - на основному, а п'єсу та супровід пісні – на одному з акомпануючих інструментів (фортепіано, акордеон, баян).

Власні твори вступників допускаються до виконання при наявності їх грамотного нотного запису та відповідності даним «Програмним вимогам».

Програма затверджена на засіданні приймальної комісії Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (протокол № 3 від 15.02.2010 р.)

Відповідальний секретар
приймальної комісії

В.Ю.Ковальчук